

Regeringens proposition

1975/76: 115

om godkännande av ändring i EFTA-konventionen

beslutad den 5 februari 1976.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga det förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

CARL LIDBOM

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner att bilaga G till EFTA-konventionen ändras så att EFTA-rådet kan besluta att Portugal för enskilda varor får tillämpa förlängd tullavtrappning och införa tullar för att skydda nystartad industri (s. k. uppfostringstullar).

HANDELSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1975-02-05

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden Sträng, Andersson, Johansson, Holmqvist, Aspling, Lundkvist, Geijer, Bengtsson, Norling, Lidbom, Carlsson, Feldt, Sigurdsen, Gustafsson, Zachrisson, Leijon, Hjelm-Wallén, Peterson

Föredragande: statsrådet Lidbom

Proposition om godkännande av ändring i EFTA-konventionen

Inledning

Vid ministermöte med Europeiska frihandelssammanslutningen (EFTA) i oktober 1974 beslöt ministrarna att pröva vad som kunde göras inom EFTA:s ram för att stödja Portugal. Från portugisisk sida framställdes där- efter önskemål om bistånd från EFTA inom fyra huvudområden:

- förlängt avtrappningsschema för varor underkastade den långsammare tullavvecklingen enligt EFTA-konventionens bilaga G samt förnyad möjlighet att införa uppfostringstullar
- importlättnader i övriga EFTA-länder för portugisiska exportvaror inom trädgårds-, jordbruks- och livsmedelsindustriområdena
- tekniskt bistånd
- upprättandet av en industrialiseringsfond.

Vid EFTA:s ministermöte i maj 1975 informerades ministrarna om de portugisiska önskemålen. De enades om att EFTA skyndsamt och i positiv anda skulle studera de portugisiska förslagen.

Sedan de portugisiska önskemålen behandlats i de olika EFTA-länderna, beslöt ministrarna vid ministermöte den 6 november 1975 att tillmötesgå önskemålen om förlängd tullavtrappning och rätt att införa uppfostrings- tullar. Beslutet har formen av ett tillägg till bilaga G till EFTA-konventionen. Texten till det av EFTA:s råd beslutade tillägget bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga*.

Tillägget ger EFTA-rådet ett allmänt bemyndigande att senare på portugisisk begäran fatta beslut om att tillåta Portugal att för enskilda varor tillämpa förlängd tullavtrappning och införa uppfostringstullar. Rådet skall

besluta om den tidtabell, som skall gälla för avveckling före den 1 januari 1985 av de tullar som sålunda beviljas. Ändringen träder i kraft när samtliga medlemsländer har ratificerat beslutet.

Portugisiska önskemål om ändring av bilaga G till EFTA-konventionen

Redan vid EFTA:s bildande år 1960 medgavs Portugal en särställning i fråga om importtullar på vissa varor. Bestämmelser om detta togs in i bilaga G till konventionen.

Enligt moment 4 i nämnda bilaga tillämpar Portugal en långsammare tullavveckling än den normala i EFTA vid import av varuslag som tillverkas i Portugal och som inte särskilt har undantagits – undantagna är bl. a. varor, av vilka minst 15 % av produktionen exporteras. F. n. gäller att 30 % av den ursprungliga bastullen uttas, den 1 januari 1977 sänks tullen till 20 % av bastullen och den 1 januari 1980 skall tullavvecklingen vara helt genomförd.

Enligt moment 6 i bilaga G hade Portugal före den 1 juli 1972 möjlighet att under vissa förutsättningar införa nya eller höjda tullar för att skydda nystartad industri (s. k. uppfostringstullar). Denna möjlighet har utnyttjats för ett trettiotal varor. Även dessa tullar skall vara avskaffade före den 1 januari 1980.

De portugisiska önskemålen innebär att slutdatum för tullavvecklingen för vissa varor som avses i bilaga G skjuts fram från den 1 januari 1980 till den 1 januari 1985. Nästa tullsänkning, från 30 % till 20 % av bastullen, skulle äga rum först den 1 januari 1983 i stället för den 1 januari 1977. Portugal föreslår också att möjligheten att införa uppfostringstullar återupplivas.

Bakgrunden till de portugisiska önskemålen är att Portugal vill skydda sin industri under ett övergångsskede så att den kan utvecklas och bli konkurrenskraftig. Man önskar också anpassa sitt tullavvecklingsschema gentemot EFTA för att uppnå samma övergångstid som man har eller söker få till stånd gentemot EG.

Utredning av kommerskollegium

Efter remiss har kommerskollegium i september 1975 avgett yttrande över vad ett förverkligande av de portugisiska önskemålen om förlängd tullavveckling och uppfostringstullar skulle betyda för svensk del. Kommerskollegium har inhämtat yttranden från Sveriges industriförbund, Sveriges kemiska industrikontor, Sveriges exportråd, Svenska cellulos- och pappersbruksföreningen, Träindustrins branschorganisation, Svenska wällboardföreningen, Svenska sågverks- och trävaruexportföreningen, Jernkontoret, Svenska glasbruksföreningen, Sveriges bilindustri- och bilgrossistför-

ening. Textilrådet/Konfektionsindustriföreningen, Industrins livsmedelsgrupp, Betongelementföreningen, Sveriges mekanförbund och Svenska garveriidkarföreningen.

I flertalet av de remissvar som har inkommit till kommerskollegium från industrin motsätter man sig inte de portugisiska önskemålen. En genomgående synpunkt är att EFTA inte får komma att behandlas sämre än EG vid import till Portugal. *Sveriges industriförbund* och *Sveriges exportråd* understryker vidare att EFTA-länderna bör få behålla vissa förmåner i förhållande till EG och förordar därför en något kortare avtrappningstid än den av Portugal begärda. *Kommerskollegium* konstaterar att ett godkännande av det portugisiska förslaget om förlängd tullavtrappning endast skulle beröra 5 % av den portugisiska importen från Sverige. Kollegiet finner det skäligt att förslaget tillstyrks, dock med förbehållet att även EG godkänner förlängd tullavtrappning i motsvarande utsträckning.

Även önskemålet om möjlighet att införa nya uppfostringstullar anser kollegiet böra godtas från svensk sida. Samtidigt bör emellertid enligt kollegiet i EFTA-konventionen införas samma regel som i Portugals frihandelsavtal med EG, nämligen att tullen inte får överstiga 20 % och skall börja avtrappas efter ett år. Kollegiet framhåller vidare att Portugal inte bör beviljas rätt att införa tullar senare än den tidpunkt som gäller mot EG, dvs. den 31 december 1979. De av kollegiet hörda branschorganisationerna har understrukit vikten av prövning inom EFTA av varje särskilt fall som presenteras från portugisiskt håll.

Föredraganden

Det portugisiska samhället möter stora svårigheter i sin anpassning till moderna förhållanden. Möjligheten att få till stånd en stabil politisk demokrati efter årtionden av diktatur beror bl. a. på om de ekonomiska och organisatoriska problemen i landet kan klaras upp. Jag finner det därför angeläget att Sverige tillsammans med de andra medlemsländerna i EFTA vidtar åtgärder för att stödja den portugisiska ekonomin.

Portugal har i EFTA framställt önskemål om förlängd tullavtrappning till år 1985 för vissa varor som tas upp i bilaga G till EFTA-konventionen samt om rätt att införa uppfostringstullar. EFTA-rådet har fattat beslut om ändring av bilaga G för att kunna tillmötesgå dessa önskemål. Ändringen innebär att EFTA-rådet bemyndigas att senare fatta beslut för enskilda varor. Mot bakgrund av Sveriges strävan att bistå Portugal och önskvärheten av att skapa gynnsamma villkor för portugisisk industri anser jag att det föreslagna tillägget till EFTA-konventionens bilaga G bör godkännas.

Jag vill i detta sammanhang kort redovisa vad som görs i fråga om de övriga portugisiska förslagen till bistånd från EFTA:s sida. Begäran om lättnader för den portugisiska jordbruksexporten diskuteras av de olika EFTA-länderna bilateralt med Portugal och resultaten kommer att anmälas i EFTA.

Begäran om tekniskt bistånd tillgodoses på basis av bilaterala arrangemang mellan EFTA-länderna och Portugal. Diskussioner härom har börjat och för Sveriges del har biståndsverksamheten inletts. När det gäller förslaget om att upprätta en industrialiseringsfond, beslöt ministrarna vid EFTA:s ministermöte i november 1975 att en sådan fond skall bildas. Närmare bestämmelser för fonden håller på att utarbetas. Det svenska bilaterala biståndet till Portugal har presenterats i årets budgetproposition (prop. 1975/76:100 bilaga 5 s. 56), där regeringen också har begärt medel för svensk medverkan i industrialiseringsfonden.

Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen
att godkänna ändringen av bilaga G till EFTA-konventionen.

Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga det förslag som föredraganden har lagt fram.

Bilaga

Lydelse i engelsk text och svensk översättning av tillägg till bilaga G till EFTA-konventionen enligt EFTA:s rådsbeslut nr 8/1975:

Annex G to the Convention shall be amended by adding the following new paragraph 6bis:

"6bis. The Council may in derogation of the provisions of paragraphs 4 and 6 authorize Portugal on its request to deviate, in relation to a particular product, from the time-limits for the elimination or introduction of a duty referred to in those paragraphs. The Council shall decide the timetable for the reduction and the elimination before 1st January 1985 of any duty subject to such authorization. All duties applied by virtue of this Annex, including the timetable for their reduction and the basic duty, shall be incorporated in a List".

Bilaga G till konventionen skall ändras genom tillägg av följande nya moment 6bis:

"6bis. Med ändring av bestämmelserna i moment 4 och 6 må Rådet bemyndiga Portugal på dess begäran att i fråga om en viss vara avvika från de tidsscheman för avskaffande eller införande av tull som avses i dessa moment. Rådet skall besluta om det tidsschema som skall gälla för avveckling och avskaffande före den 1 januari 1985 av varje tull som gjorts till föremål för dylikt bemyndigande. Alla tullar, som tillämpas i kraft av denna bilaga, inklusive tidsschemat för deras avveckling och bastullen, skola upptagas i en lista".